EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2022/1747,

4. mai 2022,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Keskkonnaameti (EEA) 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Keskkonnaameti 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0113/2022),

A. arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude aruande ([1]) kohaselt oli ameti 2020. aasta lõplik eelarve 89 649 723 eurot, mis tähendab 2019. aastaga võrreldes 18,48 % suurust kasvu, mis tulenes sihtotstarbelise välistulu suurenemisest; arvestades, et 2020. aastal oli inflatsioonimäär liidus 0,7 %; arvestades, et ameti eelarve moodustavad peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahendid (75,29 %) ja Copernicuse programmi erilepingu raames tehtavad maksed (22,68 %);

B. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) märkis oma aruandes Euroopa Keskkonnaameti eelarveaasta 2020 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et on saanud piisavalt kinnitust ameti raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2020. aastal tehtud eelarve jälgimise pingutuste tulemusel oli eelarve täitmise määr 99,96 %, mis on 2019. aastaga võrreldes veidi (0,04 %) madalam; märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 86,12 %, mis on eelnenud aasta määrast 3,71 % madalam;

2. märgib ameti keskset rolli kvaliteetsete andmete esitamisel keskkonna seisundi kohta, mis muutub üha olulisemaks, arvestades tohutuid ülesandeid, mille liit kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise vastu võitlemisel lahendama peab; väljendab heameelt selle üle, et ameti arvamust võetakse liidu institutsioonides kuulda, ning soovitab, et ameti teaduskomiteel oleks komisjoni nõustamisel keskne roll;

Tulemuslikkus

3. märgib, et amet on teatanud, et on saavutanud oma seatud eesmärgid, ületades 2020. aastal oma peamiste tulemusnäitajate ootusi, vaatamata riskidele ja probleemidele, millega organisatsioon pidi COVID-19 pandeemia tõttu toime tulema;

4. märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise raporti järelmeetmetega, et amet teeb komisjoniga koostööd ülesannete kindlaksmääramisel ja jagamisel asjaomaste komisjoni talitustega, vältides seega ülesannete kattumist; märgib, et amet ei ole tuvastanud kattuvaid ülesandeid teiste asutustega ELi asutuste võrgustikus; märgib, et amet koordineerib teatavaid ülesandeid ja koostab teatavaid aruandeid koos teiste ametitega, nagu Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) ja Euroopa Toiduohutusamet (EFSA);

([1]) ELT C 114, 31.3.2021, lk 14.

5. märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise raporti järelmeetmetega, mis käsitlevad rahulolematust ameti mõne tegevuse elluviimisega, et amet on võtnud uusi lisaülesandeid, nagu Euroopa roheline kokkulepe, kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm ja kestlik rahandus, millega ei ole kaasnenud piisavaid vahendeid ja töötajaid, et täita ametile õigusaktides sätestatud eesmärke; märgib, et amet toetas otseselt Euroopa rohelise kokkuleppe ning kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 rakendamist mitme tegevuse ja komisjoniga tehtava koostöö kaudu; märgib lisaks, et amet on eraldanud spetsiaalselt selle tegevuse jaoks operatiivtöötajaid ning et see rõhutab üha enam ameti tugifunktsiooni; kutsub ametit üles alustama komisjoniga arutelu, vajaduse korral ELi asutuste võrgustiku kaudu, et neid küsimusi käsitleda ja anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru selles valdkonnas toimunud muutustest;

6. märgib seoses kontrollikoja 2019. aasta aruande järelmeetmeid käsitlevate tähelepanekutega ameti IT-võrgustiku kohta, et amet oli käivitanud 2020. aastal enne pandeemiat digiteerimisalgatused ning et alates 2020. aasta märtsist kiirendas liikumispiirangutest tulenev olukord neid algatusi; kutsub ametit üles jätkama küberohtude olukorra jälgimist ja võtma asjakohaseid meetmeid;

7. märgib, et amet esitas 2020. aasta Euroopa õhukvaliteedi aruande, milles dokumenteeritakse liikumispiirangute mõju õhukvaliteedile Euroopa linnades, kasutades COVID-19 pandeemia põhjustatud ainulaadset olukorda;

8. toonitab, et amet annab usaldusväärset ja sõltumatut keskkonnateavet; tunnustab ameti 2020. aasta väljaannete kvaliteeti, sealhulgas COVID-19 liikumispiirangute mõju hindamist õhusaasteainete kontsentratsioonile, uue tööstusheidete portaali väljatöötamist, esimeste andmete kogumist raskeveokite CO_2 heite kohta ning ettevalmistusi tulevaseks aruandluseks tegelikus liikluses tekkivate CO_2 heidete kohta;

9. tuletab meelde, et 2020. aastal esitas amet 2020. aasta keskkonnaseisundi aruande ([2]) koos hinnangute ja ülevaadetega sellistel teemadel nagu biojäätmete käitlemine ja töötlemine, biolagunev plast, jäätmekäitlusega seotud uued probleemid Euroopas, õhukvaliteet ja mürasaaste ning kuidas mõjutavad Euroopat 21. sajandil ja pärast seda peamised kliimaohud, nagu põuad, üleujutused, metsatulekahjud ja merevee taseme tõus;

Personalipoliitika

10. võtab teadmiseks, et 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli ametikohtade loetelu täidetud 96,92 % ulatuses ning liidu eelarves kinnitatud 130 ametikohast (2019. aastal oli kinnitatud ametikohti 124) oli täidetud kolm ametniku ja 123 ajutise teenistuja ametikohta; märgib, et 2020. aastal töötas ameti heaks ka 71 lepingulist töötajat ja 12 riikide lähetatud eksperti;

11. taunib asjaolu, et haldus- ja koordineerimisülesandeid täitvate tugitöötajate ning sisuga tegelevate põhitegevusega seotud töötajate suhtarv ei ole tasakaalus; teeb ettepaneku, et amet peaks saama rohkem tugitöötajaid, et tagada ameti toimimine;

12. võtab teadmiseks ameti kõrgema juhtkonna soolise koosseisu, kus kaheksast liikmest viis (62,50 %) on mehed; võtab teadmiseks ameti haldusnõukogu soolise koosseisu, kus 30 liikmest 16 on mehed (53,34 %); võtab teadmiseks ameti kogu töötajaskonna soolise koosseisu, kus 203 töötajast 111 on naised (54,68 %); juhib siiski tähelepanu sellele, et amet peaks uute töötajate värbamisel ja edutamisel pidama kõige olulisemaks kandidaatide oskusi, teadmisi ja kogemusi; peab vajalikuks võtta arvesse ka töötajate geograafilise esindatuse tasakaalustamist;

13. märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tähelepanekutega piiratud varade kohta, et amet esitab komisjonile jätkuvalt oma ressursivajaduste hinnanguid; märgib lisaks, et neid vajadusi ei ole alati täidetud ega komisjoni esitatud eelarveprojekti lisatud; kutsub komisjoni ja ametit üles töötama välja kestliku kava, et anda ametile vahendeid vastavalt tema vajadustele ja ülesannetele, ning andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selles vallas toimuvatest muutustest aru;

([2]) „European Environment – State and Outlook 2020“ (Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal) https://www.eea.europa.eu/soer/2020.

14. on mures ameti haldusnõukogu liigse suuruse pärast, mis teeb otsuste tegemise keeruliseks ja tekitab märkimisväärseid halduskulusid;

15. märgib seoses standardküsimustikule antud vastustega, et 2020. aastal määras komisjon kestlikku rahastamist käsitlevates õigusaktides ameti tugiülesannete täitjaks ning lisas ühe ajutise töötaja ja ühe lepingulise töötaja ametikoha, millega kaasnes ametile antava liidu toetuse suurenemine 0,3 miljoni euro võrra, et anda ametile lisaülesannete täitmiseks vajalik personal; märgib lisaks, et parlament muutis ameti 2020. aasta eelarvet, suurendades põhitoetust 1,3 miljoni euro võrra ning lisades viis ajutise töötaja ja kaks lepingulise töötaja ametikohta, et anda ametile vahendid, et toetada Euroopa rohelise kokkuleppe kohaseid uusi ülesandeid, eelkõige võitlust kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise vastu;

16. märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise aruande personalisuuniseid käsitlevate järelmeetmetega, et amet vaatas läbi oma tundlike ametikohtade poliitika ja võttis 3. detsembril 2020 kooskõlas kontrollikoja soovitustega vastu haldusnõukogu otsuse Euroopa Keskkonnaameti tundlike ametikohtade kindlaksmääramise ja haldamise suuniste kohta;

17. väljendab heameelt personalipoliitikas tehtud pingutuste üle kaugtöö ja tervisliku eluviisi edendamiseks ning innustab jätkuvalt ametit töötama välja pikaajalist personalipoliitika raamistikku, milles käsitletakse töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja karjääri arendamist, soolist tasakaalu, kaugtööd, geograafilist tasakaalu ning puuetega inimeste töölevõtmist ja lõimimist;

Hanked

18. märgib, et amet viib aktiivselt läbi komisjoniga ühiseid hankemenetlusi; märgib, et amet keskendub üleminekule elektroonilistele halduprotsessidele (hanked, rahastamine ja inimressursid), mis on suurendanud tõhusust ja mis aitas COVID-19 pandeemia puhkedes kiiresti ja tulemuslikult kodust töötamise keskkonnale üle minna;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

19. võtab teadmiseks ameti kehtestatud meetmed ja kestvad pingutused, mille eesmärk on tagada läbipaistvus, et ennetada ja hallata huvide konflikte, ning kaitsta rikkumisest teatajaid;

20. märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise raporti järelmeetmetega, et ameti haldusnõukogu liikmetele tuletatakse pidevalt meelde nõuet esitada ameti veebisaidil avaldamiseks elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid; on kindlalt arvamusel, et haldusnõukogu liikmete elulookirjelduste ja huvide deklaratsioonide avaldamine peaks olema kohustuslik, mitte vabatahtlik; kutsub ametit üles tagama, et haldusnõukogu liikmed seda nõuet täidaksid, ning andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selles valdkonnas toimuvast aru;

Sisekontroll

21. võtab teadmiseks ameti sisekontrolliraamistiku hindamise ja järelduse, et kui varasematel aastatel rakendati teatavaid sisekontrolli põhimõtteid ja need toimisid tulemuslikult, siis nüüd peetakse neid põhimõtteid ainult osaliselt rakendatuks või osaliselt mõjusaks; võtab teadmiseks ameti järelduse, et see nõuab juhtkonna kiiret reageerimist uuele tööviisile; märgib, et vaatamata COVID-19ga seotud ebakindlatele asjaoludele näitab ameti sisekontrol-lisüsteem, et ameti töötajad suutsid olukorraga kiiresti kohaneda ja viia ellu 2020. aastaks kavandatud tööprogrammi, lisades oma tegevusse uued menetlused;

COVID-19 vastased meetmed ja talituspidevus

22. märgib, et vastuseks pandeemiaga seotud piirangutele võttis amet kasutusele veebipõhise värbamise, mida toetas värbamisplatvormi Systal rakendamine, mis võimaldas ametil viia 2020. aastal lõpule suure arvu värbamisi, nii et aasta lõpuks jäi täitmata vaid väike arv ametikohti;

23. märgib, et ameti reageerimine COVID-19 pandeemiale ja sellega seotud piirangutele avaldas positiivset mõju enamikule ameti 2020. aasta keskkonnategevuse tulemuslikkuse andmetele, mis näitab lähetustest ja koosolekutest tuleneva kasvuhoonegaaside heite märkimisväärset vähenemist (ligikaudu 90 % vähem kui 2015.–2019. aasta keskmine) ning elektri-, kütte-, vee-, paberi- ja jäätmekasutuse märkimisväärset vähenemist, kuna ameti ruumides on vähem töötajaid; kutsub ametit üles selles vallas pandeemiast saadud õppetunde lähiaastatel oma tegevuses arvesse võtma;

Muud märkused

24. väljendab heameelt ameti otsuse üle tugevdada oma kohustust minna kooskõlas liidu suuremate kliimaeesmärkidega üle kliimasõbralikult tegevuselt kliimaneutraalsele tegevusele;

25. kutsub ametit üles soodustama ka edaspidi koostööd teiste liidu ametite ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, et paremini hinnata inimtegevuse keskkonnamõju, ning edendama sidusrühmade ja kodanikega peetavat arutelu;

26. tunneb heameelt ameti pingutuste üle keskkonnasõbraliku töökeskkonna loomisel ja kõigi ameti võetud meetmete üle, et vähendada oma CO_2 jalajälge ja energiatarbimist ning töötada välja paberivaba töövoog; märgib seoses 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise raporti kulutõhusust ja keskkonnasõbralikke tavasid käsitlevate järelmeetmetega, et ameti büroohoone pärineb 19. sajandist ja seetõttu on võimalused ruumide energiatõhususe parandamiseks piiratud; märgib, et amet on oma keskkonnajuhtimissüsteemi raames võtnud kohustuse pidevalt parandada oma üldist energiatõhusust, asendades hoones osa aknaid ja minnes üle mitmel korrusel paiknevale tegevuspõhisele tööruumile, mis suurendab veelgi energiatõhusust pindalaühiku kohta; märgib lisaks, et 100 % ameti ostetavast elektrist pärineb taastuvatest energiaallikatest; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selles valdkonnas toimuvatest muutustest aru;

27. märgib seoses juurdepääsetavust käsitlevate järelmeetmetega, et amet ei ole veel teinud oma veebiplatvormidel ümberkorraldusi, et muuta need puuetega inimestele kättesaadavaks;

28. tuletab meelde ameti suurema digitaliseerimise olulisust nii asutusesisese töökorralduse ja juhtimise jaoks kui ka menetluste digitaliseerimise kiirendamiseks; rõhutab, et amet peab jätkama selles valdkonnas proaktiivset tegutsemist, et vältida iga hinna eest asutustevahelist digilõhet; juhib siiski tähelepanu ka sellele, et tuleb võtta kõik vajalikud turvameetmed, et vältida ohtu töödeldava teabe turvalisusele internetis; palub ametil töötada küberjulgeoleku poliitika kiiremini välja, et selle saaks ellu viia enne 31. jaanuari 2022, ning anda sellest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;

29. märgib seoses järelmeetmetega oma tulemuste üldsusele levitamise kohta, et amet on 2020. aastal rakendanud veebipõhist teavitustegevust ja edendanud uuenduslikke vorminguid, nagu avaüritused, sari „küsi eksperdilt“ ja arutelud; märgib, et amet osaleb asutustevahelises projektis, et parandada näitajaid, mis keskenduvad tema kommunikatsioonipotentsiaalile; märgib, et ameti veebisaidil registreeritud sessioonide arv oli 2020. aastal üle 8 miljoni; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru tulevastest muudatustest ameti veebitegevuse sujuvamaks muutmiseks;

30. märgib seoses kontrollikoja tähelepanekutega meediahaarde kohta, et amet jätkab oma nähtavuse arendamist usaldusväärse keskkonna- ja kliimateadmiste allikana liidu tasandil; märgib, et amet avaldas 2020. aastal 25 626 meediaartiklit, mis on 80 % rohkem kui 2019. aastal, ja jõudis kokku 178 593 jälgijani, mis on 56 % rohkem kui 2019. aastal;

31. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 4. mai 2022. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0196.